

החברות האיראנית בבחריין: משרד החוץ האמריקאי הטיל סנקציות על פלוגות אלמח'תאר, ארגון טרור בחריין המופעל ע"י איראן

17 בדצמבר 2020

כללי

ב-15 בדצמבר 2020 הודיע משרד החוץ האמריקאי על הטלת סנקציות על ארגון הטרור הבחרייני פלוגות אלמח'תאר (סריא אלמח'תאר). בהודעת משרד החוץ נאמר כי הארגון מקבל סיוע כספי ולוגיסטי ממשמרות המהפכה האיראנים וכי מטרתו היא להפיל את ממשלת בחריין ולהגביר את ההשפעה האיראנית במדינה (אתר מחמ"ד, 15 בדצמבר 2020). שר החוץ האמריקאי מסר, כי הארגון תכנן לבצע התקפות נגד אמריקאים השהים בבחריין והציע תגמול כספי עבור רצח אנשי ממשל בחריינים (רויטרס, 15 בדצמבר 2020). משרד החוץ הבחרייני קידם בברכה את הטלת הסנקציות והגדיר אותה כצעד משמעותי במאבק נגד ארגון הטרור פלוגות אלמח'תאר החותר לערער את יציבות האזור בתמיכת משמרות המהפכה האיראנים (mofa.gov, 15 בדצמבר 2020).

Today, the Department of State has designated the Saraya al-Mukhtar group as a Specially Designated Global Terrorist pursuant to Executive Order 13224 for posing a significant risk of committing acts of terrorism that threaten the national security and foreign policy of the United States.

Saraya al-Mukhtar is an Iran-backed terrorist organization based in Bahrain, reportedly receiving financial and logistic support from Iran's Islamic Revolutionary Guard Corps. Saraya al-Mukhtar's self-described goal is to depose the Bahraini government with the intention of paving the way for Iran to exert greater influence in Bahrain. The group has plotted attacks against U.S. personnel in Bahrain and has offered cash rewards for the assassination of Bahraini officials.

This designation seeks to deny Saraya al-Mukhtar the resources to commit acts of terrorism. Among other consequences, all of the group's property and interests in property that are in the United States, that hereafter come within the United States, or hereafter come within the possession or control of U.S. persons, are blocked, and U.S. persons are generally prohibited from engaging in any transactions with it.

This action notifies the U.S. public and the international community that Saraya al-Mukhtar poses a significant risk of committing acts of terrorism. Designations of terrorist organizations expose and isolate them and deny them access to the U.S. financial system. Moreover, designations can assist the law enforcement actions of other U.S. agencies and governments.

הודעת משרד החוץ האמריקאי על הטלת הסנקציות על ארגון פלוגות אלמח'תאר (אתר treasury.gov, 15 בדצמבר 2020)

◀ פלוגות אלמח'תאר הינו ארגון טרור, אשר הוקם ביולי 2011 בסיוע איראני ומאז ביצע שורה של פעולות טרור וגרילה במטרה להפיל את המשטר בבחריין. בשנים האחרונות הארגון נחלש ופעילותו התמעטה,

להערכתנו בשל פעילות סיכול מוצלחות של המשטר הבריטי. ביולי 2017 הוגדר הארגון כארגון טרור ע"י בחרין, סעודיה, איחוד האמירויות ומצרים ובדצמבר 2017 גם ע"י בריטניה.

למרות שהמדובר בארגון הטרור הבולט מקרב הארגונים הבריטים המופעלים ע"י איראן, אשר פועל קרוב לעשור, הוא לא נכלל עד כה ברשימת הסנקציות האמריקאיות. להערכתנו סיבה אפשרית להטלת הסנקציות האמריקאיות בעיתוי הנוכחי עשויה להיות, על פי התבטאותו של שר החוץ האמריקאי, **מידע על פיגועים מתוכננים ע"י הארגון נגד אנשי ממשל בריטים ונגד אמריקאים השוהים בחרין** (בבחרין, נמצא בסיסו של הצי החמישי, הבסיס הימי האמריקאי הגדול ביותר באזור המפרץ).

קווים לדמותם של פלוגות אלמח'תאר

שני הסמלים של פלוגות אלמח'תאר

מימין: חרב ד'ו אלפקאר שעל-פי המסורת השיעית הייתה שייכת לאימאם עלי ומעליה קנה של רובה. משמאל מופיעה מפת בחרין, לידה רקע ירוק, צבע האסלאם (עלום אלדאר, ערוץ הפועל באבו דאבי, 22 ביוני 2017). משמאל: סמל שבו משולבים מפת בחרין וחלק מפסוק 14 בסורת אלחובה (9), "הילחמו בהם, וכך יענישם אללה בידיכם".

סמלי משמרות המהפכה וחזבאללה בהם מופיעים סממנים דומים לאלו של פלוגות אלמח'תאר

מימין: סמל משמרות המהפכה האיראניים, מעל לרובה המונף מופיע פסוק מהקוראן: "הכיניו כוח לקראתם ככל שתוכלו" (סורה 8 [אלאנפאל], פסוק 60), משמעות פסוק זה קריאה להכנת כוח צבאי לקראת יציאה למלחמה באויב. משמאל: סמל חזבאללה, מעל לרובה המונף מופיע משפט מהקוראן: "רק [אלה הנמנים עם] עדת אללה [קרי, מחמד ותומכיו] הם המנוצחים" (סורה 5, פסוק 56).

הרקע להקמת פלוגות אלמח'תאר

פלוגות אלמח'תאר¹ הינו ארגון טרור בחריני שהוקם בסיוע איראני ביולי 2011. ברקע הקמתו עמדו מחאות אלימות רחבות היקף בבחרין של בני העדה השיעית, חלק מגל מחאה ששטף את העולם הערבי מסוף שנת 2010 (באירועים אשר כונו "האביב הערבי"). על מנת לדכא את המחאות האלימות, שאיימו על יציבות המשטר הבחריני, הזמינה ממשלת בחרין את **כוח המגן של חצי-האי ערב** לבוא לעזרתה ולסייע בדיכוי המהומות. הכוח, שכלל 1,200 חיילים מסעודיה ו-800 מאיחוד האמירויות, **נכנס לבחרין ב-15 במרץ 2011** וסייע להרגעת המצב.

כניסת כוח המגן של חצי-האי ערב לבחרין, בדומיננטיות של סעודיה יריבתה של איראן, **נתפסה ע"י איראן כאיום אזורי לאינטרסים שלה**. אולם בפועל נמנעו האיראנים מתגובה צבאית והעדיפו להגיב **בדרך של הגברת החתרנות נגד המשטר של בחרין באמצעות ארגונים-שליחים (Proxies)**. בשנת 2011-2015 הוקמו ע"י איראן מספר ארגוני טרור שיעים בבחרין, שהבולט ביניהם **היו פלוגות אלמח'תאר**, המאוגדים במסגרת-על בשם **"ההתנגדות האסלאמית בבחרין"**. ארגוני טרור אחרים שהוקמו באותה עת היו פלוגות אלשתר, פלוגות ועד אללה ופלוגות ההתנגדות העממית².

דגלי הארגונים המרכזיים המרכיבים את "ההתנגדות האסלאמית של בחרין" (אתר אל-אבדאל, מיליציה שיעית עיראקית שבחסות איראן, 3 בינואר 2020).

האידאולוגיה של פלוגות אלמח'תאר

מראשית הקמתם קיבלו פלוגות אלמח'תאר **סיוע מאיראן וממיליציות שיעיות עיראקיות המופעלות ע"י איראן**. הם גם אימצו לעצמן את **התפיסה האיראנית של שלטון חכם** ההלכה (ולאית אלפקיה). מקור הסמכות הדתי העליון שלהם הינו מנהיג איראן **עלי אלח'אמנאי**. בגילוי דעת לרגל יום השנה למות האמאם אלח'מיני ב-3 ביולי 2016, **נשבע הארגון אמונים לדרכו בהדגישו את "הדבקות בדרך ההתנגדות"**. פלוגות אלמח'תאר גם אימצו לעצמם את **תרבות האדרת השהידים**, כנראה בהשראת איראן וארגון חזבאללה הלבנוני.

¹ פלוגות אלמח'תאר קרויות על שם אלמח'תאר **אלת'קפי**, שהיה מפקד אחת המרידות השיעיות נגד השלטון האומיי אחרי קרב כרבלאא' (ויקשיעה, ערך "אלמח'תאר אלת'קפי").

² פירוט ראו פרסום מרכז המידע למודיעין ולטרור מה-1 באוקטובר 2020: "בחרין כזירת חתרנות וטרור של איראן".

כרזה לציון יום מותם של שהידים מפלוגות אלמח'תאר (חשבון הטוויטר של פלוגות אלמח'תאר, 1 באפריל 2017).

פעילות הטרור והגרילה של פלוגות אלמח'תאר

◀ בעקבות הקמתו החל הארגון החל לבצע פיגועים נגד אנשי ביטחון בחרינים ונגד כוחות מגן חצי האי ערב, בדגש על הפעלת מטעני חבלה. במשך כמה שנים ביצע הארגון כמאתיים פיגועים, כמות הפיגועים הגדולה ביותר מבין ארגוני הטרור, שהוקמו ע"י איראן. במרץ 2012 עצרה ממשלת בחרין פעילים ותומכים של הארגון ומצאה ברשותם אמצעי חבלה. במרץ 2014 הכריז הארגון על הקמת זרוע מיוחדת, שתפקידה לפגוע כלכלית במשפחת ח'ליפה. זרוע זו התמקדה בביצוע פיגועים נגד תשתיות חשמל ותקשורת במדינה. בנוסף לפעילות בשטח, ביצע הארגון גם פעילות האקינג (פצחנות) ברשת. ביוני 2017 הצליח הארגון לפרוץ לחשבון הטוויטר הרשמי של שר החוץ הבחריני ולהפיץ בו איומים על המשפחות השולטות בבחריין ובסעודיה³ (סקיי ניוז, 16 בדצמבר 2020; אלחדת', 16 בדצמבר 2020).

מימין: הפעלת מטען חבלה על-ידי פעילי הארגון. משמאל: ירי פצצת מרגמה או רקטה (עלום אלדאר, ערוץ הפועל באבו דאבי, 22 ביוני 2017).

³ ויקיפדיה הערבית, ערך "פלוגות אלמח'תאר"; אתר מיליצייית אלאבדאל, 9 במרץ 2014; חשבון הטוויטר של פלוגות אלמח'תאר, 25 באוגוסט 2016).

תמונה של אנשי ביטחון בחרינים עם צלב כוונת וכיתוב "אתם בטווח הירי שלנו" (חשבון הטוויטר של פלוגות אלמח'תאר, 30 באוגוסט 2016).

החלשות פלוגות אלמח'תאר בשנים האחרונות

◀ מרבית הפיגועים של פלוגות אלמח'תאר ושאר ארגוני הטרור הבחרינים שהופעלו ע"י איראן **בוצעו בין השנים 2011-2017**. בשנת 2017 הגיעה פעילותם לשיאה. מאז 2018 **נחלשו ארגוני הטרור הבחרינים המופעלים ע"י איראן, ובתוכם פלוגות אלמח'תאר, ופעילותם דעכה**. זאת להערכתנו בעיקר בשל פעולות סיכול מוצלחות של שירותי הביטחון הבחרינים.

רקע אפשרי להטלת הסנקציות האמריקאיות

◀ עם הטלת הסנקציות הצהיר שר החוץ האמריקאי מייק פומפאו כי **ארגון פלוגות אלמח'תאר תכנן לפגוע באמריקאים בבחרין והציעו גמול כספי עבור רצח אנשי ממשל בחרינים**. יתכן איפא, שברקע להטלת הסנקציות עמד מידע, שבידי האמריקאים, בדבר כוונת הארגון לחדש פעילותו בהכוונתה ובסיועה של איראן. יוזכר כי בחרין מארחת על אדמתה את הבסיס הימי הגדול ביותר של ארה"ב במפרץ (הצי החמישי), הנתפס כאיום ע"י האיראנים, ולפיכך עלולים אנשי צבא אמריקאים בבחרין להיתפס כיעד מועדף.